

Vještice ili coprnice

Nekada, dok su naši djedovi i bake bili još djeca, njihovi djedovi i bake kao malima često su im znali govoriti ako ne budu dobri, da će ih pojesti vještica.

Priče o vješticama ili kako ih u Zagorju zovu coprnicama, uvijek su ulijevale strah i neugodu. Opisivali su ih kao starije žene, mršavog i naboranog lica, kukastog nosa s nekoliko bradavica, duge čupave kose i dugih oštih noktiju, obučene najčešće u odrpane crne dugačke haljine. Svaka vještica mogla se prepoznati po zlokobnom i glasnom smijehu i prema priči, tko bi se susreo s njom nikada nije dobro završio. Svaka prava vještica obavezno je noću jahala na metli, najčešće u vrijeme punog Mjeseca. U svome domu miješala je od različitih dijelova životinja ili ljudi razne čudotvorne napitke koji su često bili otrovni. Poznavala je brojne čarolije, te bi ljudima koji bi joj se zamjerili radila razne zle stvari. Izazivala bi prirodne nepogode, poplave ili suše, koje su ljudima donosile glad, jer su uništavale njihove poljoprivredne usjeve. Vještice su prema pričama bile odgovorne za smrt male djece, ali i ugibanje stoke. Mogle su promijeniti oblik tako da su se najčešće pretvarale u crne mačke.

U Hrvatskoj je najveće okupljalište vještica bilo na planini Klek. Tamo su se prema pričama okupljale oko ponoći, kuhale razne čarobne napitke, letjele na metlama i radile brojne zle čarolije.

Ukratko, žene koje bi svojim izgledom ili ponašanjem odudarale po bilo čemu od ostalih žena, proglašavali bi vješticama. Žene su često bez razloga bile optuživane za vještičarenje, a kazne u to vrijeme bile su teške i bolne. Bile su izložene dugotrajnim mučenjima da bi ih se na kraju spalilo ili utopilo. Sigurno ste već čuli tragičnu priču o Veroniki Desinićkoj, koja je zbog toga što se kao seljanka zaljubila u bogatog grofa Fridrika Celjskog bila proglašena vješticom. Kazna za nedozvoljenu ljubav bila je smrtna. Veronika je prema legendi utopljena i zazidana u zidovima dvorca Velikog Tabora. U olujnim noćima punog Mjeseca navodno iz dvorca možemo čuti njezine krikove.

Kažnjavanje vještica prestaje sredinom 18. stoljeća kada je habsburška carica Marija Terezija svojom uredbom ukinula njihove progone. Time prestaje priča o mnogim nevinim i nedokazanim ženskim žrtvama, koje su svoju osobnost najčešće morale platiti životom.